

Uppdrag att fördela medel för en försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att fördela medel till kommuner för försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Uppdraget ska genomföras inom ramen för befintlig samverkan inom området mellan Socialstyrelsen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Vid urvalet av kommuner ska Socialstyrelsen samråda med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Kommunernas försöksverksamhet ska komplettera pågående satsningar och syfta till att öka deltagarnas möjligheter att kunna lönearbeta genom att kommuners arbete med metodutveckling, stöd till arbetsgivare vid deras utbildning av personal och precisering av innehåll i anpassad och meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning stimuleras.

För uppdragets genomförande får Socialstyrelsen använda högst 35 000 000 kronor för 2011. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 4:2 Vissa statsbidrag inom handikappområdet, anslagspost 6 försöksverksamheter m.m. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska hänvisa till uppdragsbeslutets diarienummer. Medel som inte förbrukats ska återbetalas på inkomsttitel senast den 31 januari 2012.

Uppdraget och hur medel har fördelats ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 januari 2014.

Ärendet

Regeringen har i propositionen Personlig assistans och andra insatser – åtgärder för ökad kvalitet och trygghet (prop. 2009/10:176) bedömt att en försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning behöver genomföras. För försöksverksamheten beräknades i propositionen 35 000 000 kronor per år behöva avsättas under tre år med start 2011. Försöksverksamheten ska syfta till att öka deltagarnas möjligheter att kunna lönearbeta genom att stimulera kommuners arbete med metodutveckling, stöd till arbetsgivare vid deras utbildning av personal och precisering av innehåll i anpassad och meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen har haft regeringens uppdrag att utforma en modell för en försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning och har tagit fram en modell med kriterier som ska ligga till grund för fördelning av medel till kommuner för en sådan verksamhet. Socialstyrelsens förslag på utformning har baserats på en inventering av befintlig forskning och utvecklingsarbete som gäller stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning i arbetslivet.

Socialstyrelsen anser att försöksverksamheten bör utvecklas utifrån IPS-modellen, en standardiserad och manualbaserad form av arbetsrehabiliteringsinsatser för personer med funktionsnedsättning. IPS-modellen är utvärderad och evidensbaserad för personer med schizofreni som står utanför arbetsmarknaden. Grundtanken med modellen är att hjälpa personer till ett arbete med lön och att ge individanpassat stöd på arbetsplatsen. Stödet förmedlas av särskilda specialister på arbetsrehabilitering och ska ses som en integrerad del av det samhällsbaserade psykiatriska stödsystemet. IPS-modellen bygger på att personen får stöd i att söka arbete baserat på egna val och preferenser utan mer omfattande bedömningar av arbetsförmåga eller arbetsträning. Enligt Socialstyrelsen har åtgärden, i internationella studier inklusive europeiska, visat goda effekter och de svenska försöksverksamheter som pågår pekar hittills i samma riktning.

Försöksverksamheten ska utformas i relation till de insatser som redan finns på området och komplettera befintlig verksamhet och pågående satsningar. Försöksverksamheten ska därmed utformas inom ramen för den befintliga samverkan mellan Socialstyrelsen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Urvalet av kommuner ska göras av Socialstyrelsen i samråd med SKL. De kommuner som tillsammans med övriga aktörer vill genomföra försöksverksamheten ska redovisa till Socialstyrelsen hur de ska gå till väga för att genomföra försöksverksamheten, en budget, och hur de uppfyller de av Socialstyrelsen fastställda kriterier som ska säkra kvalitén på verksamheten.

Förutsatt att riksdagen beviljar medel för ändamålet avser regeringen att avsätta 35 000 000 kronor årligen för uppdragets genomförande även under 2012 och 2013.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Emelie Lindahl

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet
Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Landsting